

PWYLLGOR	PWYLLGOR ARCHWILIO
DYDDIAD	11 CHWEFROR 2016
TEITL	CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2016/17
PWRPAS YR ADRODDIAD	CYFLWYNO CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT AR GYFER Y FLWYDDYN 1 EBRILL 2016 – 31 MAWRTH 2017
AWDUR	LUNED FÔN JONES - RHEOLWR ARCHWILIO
GWEITHREDIAD	CYMERADWYO'R CYNLLUN YN YR ATODIAD

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Cyflwynir cynllun drafft o waith Archwilio Mewnol am y flwyddyn ariannol 2016/17 er sylwadaeth a chymeradwyaeth y Pwyllgor Archwilio.
- 1.2 Mae'r adroddiad yma'n egluro'r ffactorau a ystyriwyd a'r broses a ddefnyddiwyd i gyrraedd at y cynllun a gyflwynir i'r Pwyllgor.

2. BWRIAD ARCHWILIO MEWNOL

- 2.1 Pwrpas y gwasanaeth Archwilio Mewnol ydi:

Rhoi hyder i'r dinesydd a'r Cyngor am amgylchedd reolaeth a threfniadau llywodraethu'r Cyngor trwy adrodd yn annibynnol a gwrthrychol i'r Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor Archwilio

- 2.2 Wrth baratoi'r cynllun gwaith yma, felly, rhoddwyd ystyriaeth i'r hyn sydd angen i'r gwasanaeth ei wneud er mwyn cyflawni'r pwrpas yma.
- 2.3 Adnoddau cyfyngedig sydd gan yr uned. Ers Ebrill 2015, mae adnoddau'r Uned wedi lleihau o 10 swydd amser llawn i 7 swydd amser llawn. Mae hyn yn ei wneud yn gynyddol bwysig fod y gwasanaeth yn cyfeirio ei adnoddau i'r llefydd cywir.
- 2.4 Felly, er mwyn sicrhau ein bod yn adolygu'r pethau cywir, yn gyntaf rhoddwyd ystyriaeth i'r Gofrestr Risg Corfforaethol yn ogystal â cofrestrau risg pob adran. Mae hyn er mwyn sicrhau fod rheolaethau allweddol y Cyngor er mwyn ymdrin â'i brif risgiau yn derbyn sylw. Yn hynny o beth, rydym wedi cydweithio'n agos â'r Uned Yswiriant a Risg, sydd fel rhan o'u rôl yn sicrhau fod y cofrestrau hyn yn cael eu diweddarau'n rheolaidd.
- 2.5 Canlyniad hyn oedd paratoi cynllun drafft cychwynnol, sydd wedi cael ei drafod gyda pob Pennaeth adran (neu dîm rheoli adrannol mewn rhai achosion). Roedd hyn yn gyfle i fireinio'r cynllun ymhellach, cyn paratoi'r Cynllun drafft a gyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio.

2.6 Yn ystod 2016/17, bydd Archwilio Mewnol hefyd yn rhoi ystyriaeth briodol i'r canlynol:

- Cynorthwyo'r Cyngor i baratoi at yr Asesiad Corfforaethol fydd yn cael ei gynnal gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- Sicrhau fod y gwasanaeth yn cyfrannu i adolygiadau Ffordd Gwynedd, fel mae'r angen yn codi, er mwyn sicrhau llwyddiant i newid diwylliant y Cyngor.
- Yn ymwybodol ar bob amser o'r posibilrwydd y gall twyll neu lygredigaeth ddigwydd. Byddwn felly yn manteisio ar y Fenter Twyll Cenedlaethol ac yn cynnal gwaith Atal Twyll Rhagweithiol.
- Yn parhau i roi sylw i grantiau penodol, yn enwedig lle mae amodau'r grant yn disgwyl adolygiad gan Archwilio Mewnol.

Mae hyn wedi ei adlewyrchu yn y cynllun.

3. ADNODDAU SYDD AR GAEL

3.1 Rhagwelir y bydd oddeutu 970 diwrnod o adnoddau archwilio ar gael i gwblhau cynllun archwilio 2016/17. Mae hyn ar sail dadansoddi'r adnoddau staffio sydd ar gael, gan gynnwys cyllidebau rhesymol ar gyfer gweithgareddau "di-gynnyrch" megis gwyliau, salwch, rheolaeth a chyfarfodydd ac ar ôl ystyried y darpariaethau canlynol:

• Darpariaeth ar gyfer cyngor ar reolaethau a phriodoldeb	55 diwrnod
• Darpariaeth ar gyfer gwaith ymatebol	65 diwrnod
• Darpariaeth ar gyfer dilyniant	45 diwrnod

3.2 Mae trafodaethau eisoes wedi cael eu cynnal gyda'r penaethiaid adran a rheolwyr perthnasol, ac mae eu hawgrymiadau, yn seiliedig ar yr hyn yn eu tyb hwy sydd yn risg uchel wedi eu hymgorffori yn y cynllun.

4. ARGYMHELLIAD

4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor gymeradwyo'r Cynllun Archwilio drafft ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2016 i 31 Mawrth 2017.

CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2016/17

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
CORFFORAETHOL		
Adolygiadau Ffordd Gwynedd	Cynnig cyngor a chefnogaeth i staff a rheolwyr ar faterion risg a rheolaeth fewnol.	20
Gwaith Atal Twyll ac Atal Llygredigaeth Rhagweithiol	Gwaith i'w gynnal er mwyn sicrhau fod trefniadau cadarn yn eu lle i ymdrin â'r risgiau o dwyll a llygredigaeth.	20
Asesiad Corfforaethol	Mae'n ofynnol i'r Archwilydd Cyffredinol gynnal Asesiad Corfforaethol o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) (2009) (y Mesur) ar gyfer pob awdurdod gwella yng Nghymru, sef cynghorau lleol, parciau cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub. Dyrannu dyddiau ar gyfer cynorthwyo i gynnal peilot.	25
Y Fenter Twyll Genedlaethol	Mae'r Cyngor yn cymryd rhan yn y fenter hwn sy'n cael ei redeg gan Swyddfa Archwilio Cymru.	50
Diogelwch Systemau TG	Bwriedir cynnal archwiliadau ar faterion penodol yn y maes Technoleg Gwybodaeth.	30
Trefniadau Rheoli Ymadawiadau Cynnar	Gwirio bod y Cyngor yn cydymffurfio'n llawn â'r egwyddorion ar gyfer dilyn arferion da ac yn benodol y trefniadau adrodd i'r Cyngor.	20
Defnydd o Gardiau Credyd	Dadansoddi'r defnydd cyfredol a wneir o Gardiau Credyd ar draws y Cyngor gan gynnwys dadansoddiad ar y math o wariant.	20
Cyflenwadau Tanwydd - Cynlluniau Rhanbarthol a Lleol	Gwirio bod trefniadau cadarn mewn lle i liniaru'r risgiau petai prinder tanwydd.	12
Trefniadau Diogelu - Gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd	Mae eleni yn ddiwedd y cylch tair mlynedd i gynnal y gwiriadau, felly byddai'n briodol i sicrhau bod y trefniadau'n gweithredu'n briodol.	20
System e-proc –Trothwyon Goddefiant	Adolygiad i sicrhau bod y lefelau yn briodol a pherthnasol.	10
ADDYSG		
Grant Addysg Ôl-16	Disgwyliad yn yr amodau ariannol.	2
Grant Amddifadedd Disgyblion	Nid yw'r GAD wedi ei ymgorffori yn y Grant Gwella Addysg, felly mae'n ofynnol i gynnal archwiliad ar wahân.	5

Grant Gwella Addysg	Mae'r grant yn gyfuniad o sawl grant blaenorol oedd yn cael eu talu gan Lywodraeth Cymru.	20
Ysgol Arbennig Dwyfor Meirionnydd	Wedi ei dynnu o gynllun 2015/16 oherwydd lleihad mewn adnoddau.	15
Ysgolion Cyffredinol	Darpariaeth blyneddol ar gyfer rhoi cyngor ac ymgynghori.	10
Diogelwch Gwybodaeth mewn Ysgolion	Mae risgiau yn ymwneud â diogelu gwybodaeth hân gynnwys cosbau gan y Comisiynydd Gwybodaeth, felly mae'n hanfodol bod trefniadau cadarn wedi eu sefydlu.	25
Rheolaeth Gyllidebol - Ysgolion Cynradd	Adolygiad o'r trefniadau i sicrhau digonolrwydd gwybodaeth ar gyfer y Corff Llywodraethol.	25
Ystadegau a Chyfrifiadau - Uwchradd	Mae'r wybodaeth yn yr ystadegau a'r cyfrifiadau yn sail i ddyraniad grant.	15
Trefniadau Diogelu ac Amddiffyn Plant	Mae'r Trefniadau Diogelu yn flaenoriaeth yn y Cynllun Strategol ac mae'r archwiliad yn gynnwysedig ar gais y Pennaeth Addysg.	25

CEFNOGAETH GORFFORAETHOL

lechyd a Diogelwch - Coed	Maes o risg – archwiliad i'w chynnal ar y cyd â'r Gwasanaeth lechyd a Diogelwch.	15
---------------------------	--	----

CYLLID

System Dyledwyr – Anfonebau gyda statws 'Canslo'	Gwirio bod tystiolaeth i gefnogi canslo anfonebau i sicrhau nad yw'r Cyngor yn colli incwm.	12
Strwythur Codio	Oherwydd y nifer uchel o achosion o gam-godio gwariant ac incwm, cynnal adolygiad i ystyried y posibilrwydd o liflunio y strwythur codio.	8
Trothwyon Gwirio	Nid oes archwiliad wedi ei chynnal ers 2005.	10
Budd-daliadau - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Disgwylir y bydd cynnal adolygiad o gymorth i'r archwilywyr allanol wrth gynnal eu hadolygiad o'r Cais Sybsidi Budd-dal.	12
Budd-daliadau - Taliadau Tai Dewisol	Wedi llithro o Gynllun 2015/16.	10
System Treth Cyngor - Connect and Serve	Wedi llithro o Gynllun 2015/16.	10
Treth Cyngor – Gostyngiadau ac Eithriadau (Pobl)	Archwiliad penodol i sicrhau bod tystiolaeth gefnogol i gefnogi'r gostyngiad/eithriad.	12
Trethi Busnes - Gostyngiadau Elusennau	Nid yw'r maes yma wedi derbyn sylw ers cryn amser.	8

ECONOMI A CHYMUNED

Cronfa'r Degwm	Bydd angen gwiriad annibynnol os yw incwm y gronfa dros £25,000.	5
Storiel – Trefniadau Llywodraethu a Rheoli	Mae Storiel yn fenter newydd ac mae angen sicrhau bod trefniadau cadarn ar gyfer cynllunio busnes a llywodraethu'n bodoli – wedi ei gofnodi ar y Gofrestr Risg Adrannol.	15
Canolfannau Hamdden	Adolygiad o drefniadau gweinyddol ac ariannol canolfannau penodol.	40
Traethau - Ymweliadau Dirybudd	Ymweliadau dirybudd i gynnal cysoniadau incwm a thocynnau.	10
Gwerthiant Diesel	Archwiliad ar gais y Pennaeth i ymchwilio os oes trefniadau amgen o dderbyn taliadau.	10
Yr Hafan	Archwiliad ar gais y Pennaeth i gynnal adolygiad o daliadau debyd uniongyrchol.	10
Cyfrifon Clybiau Ieuentid	Archwiliad ar gais y Pennaeth – angen adolygiad o'r trefniadau cyfredol.	15

OEDOLION, IECHYD A LLESIANT

Rheolaeth Gyllidebol – Darparu	Trefniadau monitro cyllidebau.	15
Diogelu rhag colli rhyddid (Deprivation of Liberty)	Mae hwn yn faes ble mae cryn newidiadau wedi bod yn y rheoliadau.	15
Trefniadau Parhad Busnes/Gwasanaeth	Adolygiad o'r cynlluniau yn dilyn trafodaeth gyda'r Pennaeth.	20
Trefn Gwynion Gwasanaethau Cymdeithasol	Adolygiad o'r trefniadau yn dilyn newidiadau i'r drefn gan Lywodraeth Cymru yn 2014 oedd hyn disodli'r hen drefniadau oedd yn bodoli ers 2005.	15
Gweithwyr Cefnogol	Nid yw'r maes hwn wedi derbyn archwiliad ers cryn amser.	15
Newidiadau i ILF	Wedi llithro o Gynllun 2015/16 oherwydd diffyg adnoddau.	15
Taliadau Uniongyrchol	Mabwysiadwyd y Polisi Taliadau Uniongyrchol ym mis Mai 2015.	15
Tai Cefnogol	Nid yw'r maes hwn wedi derbyn archwiliad ers cryn amser.	15

Plas Gwilym, Penygroes	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2016/17 yw'r drydedd flwyddyn o dair).	12
Plas Pengwaith, Llanberis	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2016/17 yw'r drydedd flwyddyn o dair).	12
Bryn Blodau, Blaenau Ffestiniog	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2016/17 yw'r drydedd flwyddyn o dair).	12
Llys Cadfan, Tywyn	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2016/17 yw'r drydedd flwyddyn o dair).	12
PLANT A CHEFNOGI TEULUOEDD		
Grantiau	Adolygiad o grantiau penodol, e.e. Dechrau'n Deg a Grant Cyfiawnder Ieuencid.	24
Trefniadau Diogelu – y Strwythur Gweithredol	Mae Trefniadau Diogelu yn flaenoriaeth yn y Cynllun Strategol.	20
Mabwysiadu	Adolygiad o drefniadau llywodraethu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Rhanbarthol.	20
Prosiect Gyda'n Gilydd	Mae gostyngiad o 11% mewn arian grant ac felly mae risg na all y prosiect gwrdd ag amcanion.	15
Gweithwyr Cefnogol	Adolygiad o'r trefniadau gweinyddol ar gyfer Gweithwyr Cefnogol – Plant a Phlant ag Anabledau (Derwen) gan gynnwys amserlenni, adennill costau a.y.b.	15
PRIFFYRDD A BWRDEISTREFOL		
Ffioedd MOT	Nid yw'r maes yma wedi derbyn sylw Archwilio Mewnol ers peth amser.	10
Rheolaeth Fflyd	Mae system newydd wedi eu datblygu ar gyfer y fflyd gyda dyfeisiadau llwybro bellach ym mhob cerbyd – angen gwirio cywirdeb y system.	12
Gwastraff Masnachol	Mae Deddfwriaeth Newydd yn dod i rym ar 1 Ebrill 2016 gyda goblygiadau i ail-gylchu ar fusnesau.	15
RHEOLEIDDIO		
Iechyd Anifeiliaid	Mae'r Grant Iechyd Anifeiliaid wedi gostwng ac mae'n angenrheidiol adnabod beth yw effaith hyn ar y gwasanaeth.	15
System Flare	Un o'r prif systemau a ddefnyddir gan sawl gwasanaeth o fewn yr Adran Rheoleiddio.	15

Cynlluniau Cyfalaf Eiddo'r Cyngor	Adolygu cytundeb o'r broses dendro i'r cyfrif terfynol.	15
TIM ARWEINYDDIAETH		
Gwasanaeth y Crwner	Nid yw'r maes yma wedi derbyn sylw Archwilio Mewnol ers peth amser.	10
YGC		
Goramser	Mae'r archwiliad yn gynwysedig ar gais y Pennaeth oherwydd yr angen i sicrhau bod cysondeb ar draws yr adran.	15
Cynlluniau Prosiect	Mae'r archwiliad yn gynwysedig ar gais y Pennaeth.	15
Trefniadau Recriwtio a Phenodi	Wedi llithro o Gynllun 2015/16 oherwydd diffyg adnoddau.	10
CYFANSWM DYDDIAU		970